

Pénzügyi-gazdasági alapismeretek

Pénz kialakulása

- * árucserre (megfelelő partner, értékegyeztetés)
- * árupénz
- * nemesfém pénz (nincs használati értéke, kópik)
- * pénzhelyettesítő (aranyat képvisel)
- * mai pénz (elszakadás az aranytól, belső érték nélküli)

Bankrendszer

- * egyszintű
- * kétszintű
 - * központi bank (bankjegykibocsátás, értékállóság megőrzése): MNB
 - * hitelintézetek, pénzügyi vállalkozások
 - * betétgyűjtés
 - * kölcsön
 - * számlavezetés
 - * valuta, deviza

Infláció

- * árszínvonal tartós emelkedése
- * defláció
- * okok:
 - * pénzmennyiség nagymértékű növekedése
 - * export
 - * növekedő költségek
 - * bizalom csökkenése
- * „kamara haszna”
- * defláció ⇒ munkanélküliség

Állam

- * állami feladatok (jogbiztonság, újraosztás, gazdasági növekedés)
- * állami bevételek (közterhek, külföldről, privatizáció)
- * állami kiadások
- * beavatkozási lehetőségek
 - * monetáris politika (jegybank)
 - * fiskális politika (kormány)

Adók, járulékok

- * adó: kötelezően fizetendő, ellenszolgáltatás nélküli
- * járulék: kötelezően fizetendő, ellenszolgáltatásért
- * bér közterhei (dolgozót terhelő)
 - * 15% SZJA
 - * 10% nyugdíjjárulék
 - * 7% egészségbiztosítási járulék
 - * 1,5% munkaerőpiaci járulék
- * bér közterhei (munkáltatót terhelő)
 - * 19,5% SZOCHO
 - * 1,5% szakképzési hozzájárulás
- * „nevezetes” adók
 - * ÁFA (általános forgalmi adó)
 - * legtöbbször 27%
 - * gazdálkodók visszaigényelhetik, különbözetet fizetik
 - * TA (társasági adó): vállalkozások fizetik a nyereségük után
 - * IFA (idegenforgalmi adó): helyi adó, turizmus
 - * HIPA (helyi iparüzési adó): helyi adó, vállalkozások
 - * ingatlanadó: helyi adó, telkek, házak, lakások után
- * munkáltatói csalások
 - * kisebb munkabérrre bejelentés

- * egyáltalán nincs bejelentés
- * ÁFA-csalások
 - * ÁFA-visszaigénylés
 - * „utaztatás”
 - * csőd
 - * számlagyarak

Hitelek

- * kamat
- * felhasználás célja (áru, lakás, szabad felhasználás)
- * fedezet
- * THM („Teljes Hiteldíj Mutató”)
- * futamidő
- * törlesztő összeg

Megtakarítások

- * kötvény
 - * hitelviszony
 - * meghatározott időben kamatos visszafizetés
 - * államkötvény
- * részvény
 - * tulajdonviszony
 - * nem vásárolják vissza
 - * osztalék
- * csalások
 - * TKM!
 - * pilótajáték (belépési díjból kapnak a szervezők)
 - * piramisjáték (belépési díj, „ajándék” (olcsó) termék)
 - * MLM (termék értékesítés)
 - * „unit-linked” biztosítás
 - * banki kamatnál lényegesen magasabb ígéret
 - * OBA-védelem hiánya